

Likabehandlingsplan

- plan för arbetet mot trakasserier,
kränkningar och diskriminering

Bergsåker/Österro skola

(rev 2020 08 24)

Giltighetstid: fr.o.m. 2020 -08-24- till t.o.m. 2021-06-11

Ansvarig rektor: Christer Schmidt

Innehållsförteckning

1. Bakgrund och syfte.....	1
2. Vision och arbetssätt.....	1
3. Kartläggning av riskområden.....	2
4. Mål för arbetet.....	2
5. Handlingsplan.....	2
6. Utvärdering av genomförda insatser.....	3
7. Barns/elevs delaktighet i arbetet.....	4
8. Rutiner för akuta situationer.....	4
9. Bilaga: definitioner och begrepp.....	5

1. Bakgrund och syfte

Det råder ett absolut förbud för alla att kränka, diskriminera eller trakassera elever. All personal inom barn- och utbildningsförvaltningen har handlingsplikt och skyldighet att utreda och vidta åtgärder. Syftet med en likabehandlingsplan är att elever ska skyddas mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Skollagen fastställer att alla skolformer ska arbeta målinriktat för att förebygga och förhindra kränkande behandling. En plan för arbetet ska varje år beskriva verksamhetens mål och de åtgärder som planeras. Genomförandet av dessa åtgärder ska sedan utvärderas i efterföljande års plan. Skolverket anger att planen ska utgå från en kartläggning av nuläget, som beskriver risker och analyserar orsaker. Planen beskriver enhetens systematiska arbete, för barn/elever, personal och vårdnadshavare.

2. Vision och arbetsätt

Enhet Österros vision är: att vara en arbetsplats där alla känner att man kan vara den man är och bli bemött, behandlad och respekterad för det.

Detta leder till att:

- Alla känner sig trygga på skolan.
- Föräldrar, elever, pedagoger och övrig personal arbetar aktivt för att ingen utsätts för diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling.
- Alla föräldrar, elever, pedagoger och övrig personal känner till skolans likabehandlingsplan.
- Alla vet vem man vänder sig till vid diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling.

3. Kartläggning av riskområden

Utifrån skolsköterskans Elevhälsosamtal framkom att några elever upplever att de inte har någon kompis. Kartlägningsområde läsåret 2020-2021 kommer att vara *Hur blir man en bra kompis*.

4. Mål för arbetet

Att alla elever ska ha minst två kamrater i alla verksamheter.

5. Handlingsplan

I samband med terminsstart samtalar alla pedagoger med sina elever om *Hur man är en bra kompis*.

Varje klass arbetar med gruppstärkande övningar i form av kooperativt lärande. Kooperativt lärande är ett sätt för oss lärare att organisera elevernas samspel. Eleverna samarbetar efter bestämda principer, strukturer, för att få hög elevmedverkan. När eleverna arbetar utifrån samarbete och drar nytta av varandras kunskaper ökar deras måluppfyllelse och sociala sammanhållning samtidigt.

Fadderverksamhet, vilande på grund av pågående pandemin men kommer att återupptas så fort det är möjligt.

Rastaktiviteter, under lunchrasterna erbjuds barnen styrda aktiviteter och möjlighet att låna leksaker, spel och idrottsutrustning för fria aktiviteter.

Värdegrundsarbete, varje vecka arbetar fritidsverksamheten med schemalagda värdegrundstimmar samt i alla verksamheter jobbas ständigt med värdegrundssamtal och konflikthantering.

Utvärdering görs i slutet av varje slutet av varje termin genom att alla klasser gör ett sociogram.

Varje lärare/pedagog gör en utvärdering och analys av sina resultat. Resultaten tas sedan upp i likabehandlingsgruppen.

Gratis material ww.aktivskola.org om mobbing och vänskap

*Lyssnar
Beröm
Säga sanningen*

6. Utvärdering av genomförda insatser

Under läsåret 2019/2020 gjordes följande:

Vid terminsstart hade varje verksamhet samtal om skolans mål att öka studieron.

Elever svarade månadsvis på enkäter om studiero. Redan efter första tillfället märkte förskoleklass att det blev för svårt för eleverna att fylla i enkäten. De beslöt då att istället intervjua varje elev. Då resultatet visade att de flesta eleverna upplevde studiero började man göra intervjuerna varannan månad. De elever som upplevde att de inte hade studiero kunde man snabbt lokalisera och genomföra förändringar så att de fick studiero.

I åk 1 och åk 2 genomfördes enkäterna anonymt. Pedagogerna upptäckte då att det var svårt att lokalisera vilka elever som tyckte att de inte fick studiero. Pedagogerna bad därför eleverna skriva sitt namn för att kunna ha uppföljningssamtal om vad som orsakade att de inte kände studiero. Detta för att kunna anpassa lärmiljön.

Rektor har besökt varje klass och pratat om vikten av studiero. Pedagogerna kände stöd i att rektor kom in och hade samma budskap angående vikten av studiero

Klasslärare har haft enskilda- och gruppsamtal om studiero, samt nära samarbete med föräldrar.

Skolans elevråd har haft ett möte där studiero diskuterats.

Skolsköterskan har haft Elevhälsosamtal med förskoleklass och åk 2. I förskoleklassen uppger lite mer än hälften av gruppen att de har arbetsro. I åk 2 är resultatet likartat.

Under läsåret har studieron varit hög i föreskolklass. I åk 1 och åk 2 har studieron succesivt ökat under året, men olika i olika klasser. Det är svårt att göra enkäter i f-klass t o m åk 2 p.g.a av att eleverna har svårt att avgöra hur studieron ska vara vid olika uppgifter. T. ex enskilt arbete kontra gruppuppgifter, paruppgifter. Pedagoger berättar att elever uttrycker att de inte har studiero medan pedagogen upplever hög studiero.

Enligt skolinspektionens enkät ht 19 anser 89% av pedagogerna (7 av 10 har svarat) i åk 1 och åk 2 att eleverna har studiero på lektionerna, 11% svarat att det inte stämmer.

Av vårdnadshavarna (48 av 133 har svarat) har 59% svarat att eleverna har studiero under lektionerna, 42% svarat att det är ganska dåligt/stämmer inte alls, 5% svarat att de inte vet.

De olika enkäter som gjorts med elever, pedagoger och vårdnadshavare

visar på hur komplext det är att mäta via enkät. I slutsatsen har hänsyn tagits till både enkätsvaren och pedagogernas bedömning

Slutsatser som kan dras:

Enkäter

- det är svårt att göra en skriftlig enkät med yngre elever.
- vårdnadshavare beroende på lågsvarsfrekvens för att få trovärdiga resultat., trots flera påminnelser deltagande.

Resultat

-studieron har ökat under läsåret .

Under arbetet med studierro ser vi flera områden som samspelar med varandra. Därför inför nästa läsår 2020/2021 kommer vi att lyfta området *Hur blir man en bra kompis.*

7. Barns/elevs delaktighet i insatser

Detta kommer att ske kontinuerligt under läsåret 2020-2021

(Beskriv hur eleverna medverkar i arbetet utifrån ålder och mognad.)

8. Rutiner för akuta situationer

Rutiner när elev kränker elev

- Den/de som upptäcker eller får vetskap om händelsen kontaktar klasslärare/mentor.
- Klasslärare/mentor kontaktar omgående utsedd kontaktperson(er) med fördjupad kunskap om kränkning, trakasserier och diskriminering.
- Föräldrar/vårdnadshavare kontaktas.
- Skyndsamt anmälan till LISA-systemet. Utöver anmälningsskyldigheten inträder också utrednings- och åtgärdsskyldighet.
- En utredning utifrån händelsen påbörjas, där även förskolans atmosfär och skolans kultur ingår i kartläggningen.
- I vissa situationer kan elevhälsan behöva kopplas in.
- Upprätta tid för uppföljning och utvärdering.

Rutiner när vuxen kränker, trakasserar eller diskriminerar elev

- Förskolechef/rektor utreder och ansvarar för dokumentation, uppföljning och kontakt med barnets/elevens vårdnadshavare.
- Anmälan går vidare till huvudman och i vissa fall kontaktas fackliga representanter.

Rutiner vid akut situation

- Akut situation har uppstått
- Alla inblandade tas om hand
- Den/de som upptäcker eller får vetskap om händelsen kontaktar klasslärare
- Klasslärare kontaktar vid behov utsedd kontaktperson(er) med fördjupad kunskap av ärendegången. Föräldrar/vårdnadshavare kontaktas.
- Skyndsam anmälan till LISA systemet. Utöver anmälningsplikten inträder också utrednings- och åtgärdsskyldighet.
- En utredning utifrån händelsen påbörja, där även förskoleklassens atmosfär och skolans kultur ingår i kartläggningen.
- I dessa situationer ska elevhälsan och/eller andra myndigheter kopplas in
- Utifrån utredningens resultat genomförs åtgärder
- Upprätta tid för uppföljning och utvärdering

9. Bilaga: definitioner och begrepp

Diskrimineringsgrunderna i diskrimineringslagen

Med diskrimineringsgrund menas de kategorier av personer eller de karakteristika som skyddas av diskrimineringslagstiftningen:

• Kön

Diskriminering och trakasserier som har samband med kön kan vara utfrysning, förlöjligande och skämt kopplade till barns könstillhörighet. Sexuella trakasserier är kränkningar av sexuell natur. De kan ta sig uttryck i sexualiserat språkbruk, tafsande eller visning av pornografiskt material. Vuxna i skolan måste vara uppmärksamma på och agera i situationer där barnens lek inte präglas av frivillighet, ömsesidig nyfikenhet och intresse.

• Könsidentitet eller könsuttryck (i diskrimineringslagen könsöverskridande identitet eller uttryck)

Att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön

• Etnisk tillhörighet

Diskriminering och trakasserier som har samband med etnisk tillhörighet kan vara förlöjligande eller skämt kopplat till en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung, ras eller hudfärg. Skolan/skolan har ett ansvar att arbeta mot rasism och främlingsfientlighet.

• Religion eller annan trosuppfattning

Skolan/skolan får inte missgynna någon elev/barn på grund av hans eller hennes religion. I skolan ska föräldrar kunna lämna sina barn utan att de blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen. Skolan är skyldig att se till barnets bästa och alla barn har rätt till kunskap och lärande, tankefrihet och religionsfrihet. Begreppet annan trosuppfattning innefattar uppfattningar som har sin grund i eller har samband med en religiös åskådning, till exempel buddism, ateism eller agnosticism.

• Funktionsnedsättning

(i diskrimineringslagen funktionshinder)

Funktionsnedsättningar kan vara fysisk, psykisk eller intellektuell och påverka livet på olika sätt. Hit räknas både sådana som syns, och sådana som inte märks lika lätt, som exempelvis allergi, hörsel och synskador, ADHD och dyslexi. Graden av funktionsnedsättning har ingen betydelse. Anm. Funktionshinder uppstår när personer med funktionsnedsättning upplever begränsning i relation till omgivningen. Funktionshinder är inte en egenskap hos individen utan det är miljön som kan vara funktionshindrande.

• Sexuell läggning

Skolan/skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av sexuell läggning. Med sexuell läggning menas homosexualitet, bisexualitet och heterosexuellitet. Skolan har ett särskilt ansvar att förmedla samhällets gemensamma värdegrund till barnen.

• Ålder

Det är fortsatt tillåtet att särbehandla på grund av ålder om:

- särbehandling gäller tillämpning av bestämmelse i förskola, förskoleklass, skolbarnomsorg, grundskola, särskola och specialskola samt om
- särbehandling har ett berättigande syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga.

Direkt diskriminering

Att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Direkt diskriminering känns igen genom likartade fall behandlas olika. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på detta program.

Indirekt diskriminering

Med indirekt diskriminering menas lika behandling av olika fall. Krav som verkar neutrala men som i praktiken innebär att en viss grupp missgynnas. Det sker t.ex. när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn med ett visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Om exempelvis alla barn serveras samma mat, diskriminerar skolan indirekt de barn som på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäligen tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning. Den som låter bli att genomföra skäligen tillgänglighetsåtgärder kan komma att göra sig skyldig till diskriminering.

Trakasserier

Ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Begreppet "sexuella trakasserier" innebär ett handlande av sexuell natur som för den skull inte behöver ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Anm. Diskriminering är när en vuxen i skolan missgynnar ett barn och det har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Trakasserier som utförs av skolans personal kan också vara diskriminering och kan t.ex. ske genom skolans regler, undervisning, läroböcker etc.

Kränkande behandling enligt skollagen

Skolan/skolan ska förebygga och förhindra det som i skollagen benämns som kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden. Det definieras som ett uppträdande som, utan att ha någon koppling till någon särskild diskrimineringsgrund, kränker ett barns eller en elevs värdighet. Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykosociala, texter och bilder.

Fler begrepp

• Mobbning

En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

• Rasism

En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

• Främlingsfientlighet

Rädsla för och/eller stark motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristika.

• Homofobi

En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck för en starkt negativ syn på homo- eller bisexuella personer.